

ΞΕΝΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΑΝΡΙ ΜΠΟΡΝΤΟ

Η ΑΝΑΜΟΝΗ

ΧΙ, δέν ήταν δυνατόν ν' αφήσουν περισσότερο καιρό στην αμφιβολία, την δυστυχισμένη αυτήν κ. Σιλβέρ, πού έπεμπε, έναντιον κάθε λογικής, νά μὴ πιστεύη στὸν θάνατον τοῦ ἀντρός της. Ἐπρεπε νά μάθῃ ἐπιτέλους, ὅτι ὁ ἄντρας της εἶχε σκοτωθεῖ στὸν πόλεμον, διὸς καὶ οἱ ἄντρες τὸσων ἄλλων γυναικῶν καὶ νά τὸ πάρῃ ἀπόφασιν. Ὅλη ἡ γειτονιά ἦταν σύμφωνη σ' αὐτό, προσξάζοντος τοῦ κ. Μπουργκανέφ, πρῶτος τοῦ ἀσφαλείου, πού λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματός του εἶχε ἀποκτήσει τὴν εἰδικότητα ν' ἀναγγέλλῃ καταστροφές.

— Αὐτὸ κατανὰ σκάνδαλο! εἶχε δηλώσει ὁ Μπουργκανέφ. Καμῶνεται πὼς δέν ξέρει τὸν θάνατον τοῦ ἀντρός της, γιὰ νά μὴ μαυροφορέσῃ.

— Τὸ κάνει ἀπὸ οἰκονομία! εἶπε ἐπαδοκμαστικά μιά νοικοκυρά.

— Γελίστε! διόρθωσε ἕνας ράφτης. Τὸ κάνει ἀπὸ τοιχοφυΐα!

— Πάντως, ἐπανάλαβε ὁ Μπουργκανέφ, χρειάζοσαστε ἕνα μάρτυρα πού νά θεβαιώσῃ ὅτι σκοτώθηκε ὁ ἄντρας της. Ἔννοια σας, καὶ ἀναλαμβάνω ἐγὼ νά δω ἕναν!

Ἡ ἄμορφη ἡ κυρία Σιλβέρ οὔτε φανταζότανε κἀν τὴν καταγίδα πού μαζεύονταν ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της. Ζούσε, χλωμῆ, σιωπηρῆ, ἀπογοητευμένη ὁλόκληρη ἀπὸ ἕνα μονάχα αἴσθημα, ἀπὸ μιά μόνη σκέψι: Τὸ γινώσκω τοῦ ἀντρός της. Καθόταν μπρὸς στὸ τζάμι μ' ἕνα βιβλίον στὸ χέρι καὶ τὸν περίμενε, τὸν περίμενε...

Τὸ ζεῦγος Σιλβέρ ἦταν τὸ πῶ ἀγαπημένο της πόλεως. Ὅλοι εἶχαν νά κάνουν μὲ τὴν ἀγάπη τους. Ζούσαν σὰν πασοκασκία. Λατρεύοντοσαν...

Ἦσαν πέντε χρόνια σχεδὸν παντρεμένοι ὅταν κηρύχθηκε ὁ πόλεμος. Ὁ Ἀλέξανδρος Σιλβέρ κατετάχθη τότε στὸ πεζικό. Ἦταν φοβερὸς ὁ χωρισμὸς πού ἔφερε στὸ ἀγαπημένο ζεῦγαρι ἡ ἐπιστρατεύσει. Ὅσο, θέλοντας καὶ μὴ, ἔπρεπε νά ὑποταχθῶν στὸ μορφάο. Καὶ ὑποτάχθηκαν καὶ οἱ δύο μὲ πολλή γενναϊότητα.

Στὸ τέλος τοῦ πρώτου μηνὸς ἡ κ. Σιλβέρ πήρε δέκα μαζὺ γράμματα τοῦ ἀντρός της. Ὁ κ. Σιλβέρ δέν παραπονιόταν γιὰ τίποτε καὶ πιστενε στὴ νίκη. Ὑστερα πήρε ἕνα ἀκόμη γράμμα του, μετὰ τὴν μάχη τῆς Μάρνης, καὶ ὕστερα πειὰ τίποτε. Τ' ὄνομά του εἶχε περιληφθεῖ στοὺς καταλόγους τῶν ἐξαφανισθέντων. Μὰ ἐξαφανισθεῖς δέν σημαίνει καὶ νεκρός. Καὶ ἔτσι ἡ κ. Σιλβέρ ἐξακολούθησε νά πιστεύη πὼς ὁ ἄντρας της δέν εἶχε σκοτωθεῖ.

— Ἀμοση κυρία Σιλβέρ! δέν ὑπάρχει πειὰ καμμιὰ ἐλπίδα γιὰ τὸν ἄντρα σου! τῆς ἔλεγον κάθε τόσο ἡ γειτόνισσές της.

— Μπᾶ! καὶ γιὰτί παρακαλῶ; διαμαρτυροῦνταν ἡ κ. Σιλβέρ. Ἐνας «ἐξαφανισθεῖς» δέν εἶνε καὶ νεκρός. Ἄν εἶχε σκοτωθεῖ, θὰ τὸ μαθαίναμε.

Αὐτὴ ἡ γαλήνη καὶ αὐτὴ ἡ ἀταραξία πού εἶχαν προκαλέσει στὴν ἀρχὴ τὸν θαυμασμὸ τῆς γειτονίας, εἶχαν τόφρα ἀρχίσει νά τὴν ἐρεθίσουν. Ἦταν τόσο, λοιπόν, ἀνάσθητη ἡ γυναίκα αὐτῆ; Ἄ! καλὰ εἶχε κάνει ὁ ἄντρας της νά μὴν ξαναγιώσει. Οἱ καϊμένοι οἱ ἄντρες φαντάζονταν ὅτι ἡ γυναίκες τους τὸν ἀγαποῦν, καὶ αὐτῆς εἶνε ἀνάσθητες σὰν τίς κομμένες ρίζες τῶν δέντρων!

Ὅσο, ἡ κ. Σιλβέρ εἰσῆκε ἀκόμα ὑπερασπιστὴς πού της ἔταφναν τὸ δίκρι.

— Τί νά σὰς πῶ, μπορεῖ νά μὴν ἔχη κ' ἄδικο ἡ δυστυχισμένη! ἔλεγε μιά γειτόνισσα. Ξέρω ἕνα στρατιώτη πού ἐπὶ δύο χρόνια δέν εἶχε δώσει κανένα σημεῖον ζωῆς, καὶ πού ζούσε, ὡστόσο, στὰ βάθη κάποιος γερμανικῆς φυλακῆς.

— Ναί, βέβαια, βέβαια, ἔλεγε μιά ἄλλη. Ἡ γυναίκα τοῦ χάσπῃ εἶχε ξαναπαντρευθεῖ δεκατὸν μῆνες ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἀντρός της, καὶ νά σου ὁ καλὸς σου πού γύρισε ἕνα καλὸ πρῶτ!...

— Καλὸ πρῶτ, τὸ λές αὐτό;

— Μιά μέρα, τέλος πάντων. Τὸ χειρότερον εἶνε πού ἡ ἄτυχη γυ-

ναίκα περιμενε ἀπ' τὸν δεύτερο της ἄντρα, παιδί, ὁ πρῶτος ἄντρας της χίλασε τὸν κόμο, ζητοῦσε πίσω τὸ μαγαζί του. Ἐφτυσαν αἷμα ὡς πού νά φιλοφθοῦνε καὶ νά βολέψουν τὰ πράγματα!...

Ὅσο, τὸ πρᾶγμα εἶχε παρμινε. Καλὰ ὅσο βαστοῦσε ὁ πόλεμος, μὰ μετὰ τὴν ἀνακαζὴ δέν ἐπιτρεπότανε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία. Ὁ Σιλβέρ εἶχε σκοτωθεῖ.

— Ἐ! λοιπόν, κυρία Σιλβέρ, τῆς εἶπε μιά μέρα, ἡ φαρμακομῆτα γυναίκα τοῦ γειτονικοῦ ράφτη, τὴ φορὰ αὐτῆ σὰς λυπάμαι μὲ δλη μου τὴν καρδιά.

— Καὶ γιὰτί μὲ λυπάστε, κυρία Ροντέν;

— Μὰ γιὰτί ὁ καλὸς σου ὁ κ. Σιλβέρ δέν ὑπάρχει πειὰ ἐλπίς νά ἐπιστρέψῃ. Καὶ γίνεστε πειὰ χηρὰ ὀριστικά.

— Γελίστε, κυρία Ροντέν. Ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι δέν γύρισαν ἀκόμα.

— Γύρισαν, καλὴ μου κ. Σιλβέρ, κατὰ διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως.

— ἔχουν μείνει ἀκόμη μερκοὶ στὶς φυλακῆς. Εἶνε τόσο βαθεῖα κρημμένοι στὶς φυλακῆς, πού δέν τους ἀνακάληψαν ἀκόμα. Σὲ τί χάλι πού θὰ βρισκεται ὁ κακομῆρης ὁ ἄντρας μου!

— Μὰ καὶ γιὰ ποῖό λόγο τὸν κρατοῦνε στὴ φυλακῆ;

Στὴν ἐρώτησιν αὐτῆ ἡ κ. Σιλβέρ κόμπιασε λίγο, μὰ ὕστερα παίρνοντας ἕνα ἔφος μυστηριώδες, εἶπε ἐμπιστευτικά στὴ γειτόνισσά της:

— Ξέρετε... στὴ Γερμανία εἶνε δύο μουσικοὶ, Ἐπειδὴ, λοιπόν, ὁ ἄντρας μου εἶνε θαυμασιὸς μουσικός, τὸν κράτησαν... ἀπὸ ζήλεια!...

Ὅσο, ὁ Μπουργκανέφ δέν ἠσυχάζε. Τὸ εἶχε κάνει πειὰ προσωπικὸ ζήτημα. Ἐννοοῦσε μὲ κάθε τρόπο νά ἀποδείξῃ στὴν κ. Σιλβέρ ὅτι ὁ ἄντρας της εἶχε σκοτωθεῖ. Τὶ διάβολο, δέν ἦταν αὐτῆ ἡ ἀλήθεια; Καὶ ὁ καλὸς κ. Μπουργκανέφ ἀγωνίζονταν γιὰ τὴν ἀλήθεια.

Μιά μέρα, ἐπιτέλους, ὕστερα ἀπὸ μῆνῶν μαυνοῦρες κάθε εἶδους, ὁ Μπουργκανέφ ἀνακάλυψε ἕνα σύντροφον τοῦ Σιλβέρ πού εἶχε πο-

Καθόταν μπρὸς στὸ τζάμι, μ' ἕνα βιβλίον στὸ χέρι καὶ τὸν περίμενε, τὸν περίμενε...

λεμῆσει μαζί του στὴν ἴδια μάχη. Πληγωμένος πλάι στὸν μουσικὸ ὁ σύντροφός του αὐτός, τὸν εἶχε ἰδεῖ νά πέφτῃ, μὲ τὸ κρανίον σπασμένο ἀπὸ ἕνα θραῦσμα ὀβιδίου. Τὴ φορὰ αὐτῆ ὁ Μπουργκανέφ θριάμβωνε. Εἶχε ἕναν αὐτόπτη μάρτυρα τοῦ θανάτου τοῦ Σιλβέρ. Ὅλη ἡ συνταξία πληροφρήθηκε αἰσῶς τὴ νέα αὐτῆ ἀνακάλυψιν τοῦ Μπουργκανέφ. Κι' αὐτῆ ἡ κ. Σιλβέρ εἰδοποιήθηκε καταλλήλως ὅτι ἕνας στρατιώτης, φτασμένος ἐκείνος τῆς μέρες ἀπὸ κάποια πόλη τῆς Γαλλίας, θὰ πήγαινε νά της πῆ νέα ἀπὸ τὸν ἄντρα της. Καὶ ὁ στρατιώτης πήγε πραγματικά, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν Μπουργκανέφ μαυρομῆνος καὶ ἐπίσημο, καὶ ἀκολουθοῦμενος ἀπ' ὄλους τοὺς γειτόνους πού περίμεναν στὸ δρόμο τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὅταν οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συννοδίας πῆκαν στὸ σπίτι τῆς

κ. Σιλβέρ, τὴ βρῆκαν νά κεντᾶ, ὅπως συνήθως. Τὰ ἐλαφρὰ καὶ ὠχρὰ της δάχτυλα ἔτρεχαν πάνω στὴ δαντέλλα. Ὑστερα ἀπὸ τίς τυπικῆς κουβέντες, ὁ στρατιώτης ἄρχισε νά διηγείται τὴ μάχη. Εἶχαν δομῆσει μὲ τὸν Σιλβέρ, πλάι-πλάι, ὅταν ἄξαφνα, σὲ μιά στιγμῆ, ὁ Σιλβέρ ἔπεσε κάτω μονοκρῆζοντας. Κότταξε τότε ὁ στρατιώτης νά δῆ τί τρέχει καὶ ἀντίκρισε τὸ σύντροφόν του νά κίττειται στὸ χῶμα, μὲ τὸ κεφάλι ἀνοιγμένο στὰ δύο!...

— Ναί, ἀλλὰ δέν θὰ εἶχε πεθάνει ἴσως, εἶπε ἡ κ. Σιλβέρ πού ἦταν κρημασμένη ἀπ' τὰ γεῖλη τοῦ στρατιώτη. Ἰσως τὸν πῆραν οἱ Γερμανοὶ εἰς κανένα νοσοκομειο καὶ τὸν ἔβγαλαν καλὰ!...

Τὰ εὐάνητα δάχτυλά της εἶχαν σταματήσει. Δέν κεντοῦσε πειὰ. Ὁ στρατιώτης τὴν κίτταξε συγκινημένος. Τὸ πρόσωπό της ἦταν ὠχρὸ σὰν τὰ χέρια καὶ μόνον μιά μικρὴ φλόγα ἔλαμπε στὰ μάτια της. Τὸ θέαμα αὐτὸ ἔκαμε τὴν καρδιά του νά σφαιρῆ. Μιά λέξι ἀκόμα καὶ θὰ σκότωνε τὴν ἄτυχῃ αὐτῆ γυναίκα, πού ζούσε μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ γινώσκου τοῦ ἀντρός της.

Σημώθηκε λοιτὸν ὄρθιος, ἔδωκε μιά δυνατῆ γροθιά στὸ τραπέζι καὶ φώναξε:

— Ἄκου, λέει, καὶ βέβαια, κυρά μου, πὼς δέν πέθανε ὁ ἄντρας σου!

Ὁ Μπουργκανέφ κ' οἱ γείτονες σάστισαν, βουβάθηκαν.

— Τὸ ἤξερα, ψηθύρισε ἡ κ. Σιλβέρ. Τὸ ἤξερα...

Καὶ τὰ χλωμὰ της δάχτυλα ξανάρχισαν νά τρέχουν πάνω στὸ κεντημά της.